

УДК 338.23

ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

FEATURES OF REPRODUCTION OF ECONOMIC SECURITY OF THE COUNTRY IN THE CONDITIONS OF WAR

канд. екон. наук О.Ю. Чередниченко¹, Т.М. Юсупова²,

¹*Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого (м. Харків)*

²*Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)*

PhD (Econ.) O.Y. Cherednychenko¹, T.M. Yusupova²

¹*Yaroslav Mudryi National Law University (Kharkiv),*

²*Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)*

Повномасштабне військове вторгнення північних сусідів завдало потужного удару по всіх ланках економічної системи нашої держави. Знизилося виробництво основних видів продукції, зокрема тієї, що становить основу експортного потенціалу України. Крім того, заблоковані порти, а відтак і лєвова частка зовнішньої торгівлі. Нищиться транспортно-логістична, соціальна, маркетингова та інженерна інфраструктура цілих регіонів. Відбувається відтік кадрів за кордон та їх часткова передислокація на захід держави, що тимчасово викидає з активного економічного життя сотні тисяч, або й мільйони людей.

Все це свідчить про загрозу економічної безпеки країни та ставить під сумнів можливість надійного та довготривалого успіху країни в нинішній боротьбі. Слід розуміти, що без забезпечення економічної безпеки країни досягти військових перемог доволі складно, а забезпечити стійке повоєнне зростання – фактично неможливо.

Тому сьогодні забезпечення економічної безпеки країни, забезпечення розвитку вітчизняної економіки є одним з пріоритетних фронтів, який визначатиме як подальший перебіг військових дій, так і спроможність нашої держави успішно відбудовуватись після їх закінчення.

Вже сьогодні має формуватися стратегія повоєнного економічного розвитку України, орієнтована на її максимальну дерегуляцію та демонополізацію.

Управління забезпечення економічної безпеки та розвитку економіки країни повинно базуватись на принципах: максимальна концентрація повноважень на загальнодержавному рівні, жорстке управління в сферах визначених пріоритетних напрямів і одночасно з тим – максимальна свобода на місцевому рівні на свобода бізнесу.

Особливостями забезпечення економічної безпеки та розвитку економіки країни повинно бути:

1. Визначення пріоритетів спрямування ресурсів. Серед таких варто визначити:

◦ а) Трансформація системи аналізу державних ресурсів: ключова зміна системи управління

Створення на основі Рахункової палати структури, що має повну та вичерпну інформацію про реальний стан справ: ресурсна база, людський потенціал, ефективність управлінських рішень, оперативний аналіз та статистика.

◦ б) Посилення силового блоку. Це відновлення підприємств ВПК, забезпечення силових структур, реформування системи управління, з огляду на досвід активних бойових дій.

◦ в) Відновлення критичної інфраструктури.

◦ г) Забезпечення продовольчої та паливної безпеки. З одного боку, імпорт критично важливих товарів, з іншого – запровадження спеціального режиму для бізнесів, готових створити виробництва на території України. Гарантії пільг щонайменше на 10 років.

◦ д) Відновлення та будівництво житла, промислових об'єктів (людям треба давати роботу, економіку треба відновлювати).

◦ е) Стимулювання та підтримка експорту.

2. Збереження обмежень у політичній сфері. У тому числі, режим призупинення та ліквідації партій та рухів, що несуть небезпеку інтересам України.

3. Збереження контролю над інформаційним полем. Частково можливе послаблення сьогодні «єдиного марафону». Проте контроль за медіа залишається. Власники обмежені у прийнятті управлінських рішень.

4. Вихід на реальну деолігархізацію. Власникам найбільших ФПГ пропонується нова система співпраці з владою. Держава гарантує:

◦ підтримку експорту;

◦ захист інтересів великого українського бізнесу на зовнішніх майданчиках;

◦ режим підтримки під час створення нових (технологічно насичених) виробництв та залучення технологій до країни.

Проте ФПГ та великому бізнесу слід відійти від спроб створення політичних проектів та тіньового лобізму.

5. Концентрація зовнішньої допомоги на кількох державних програмах, а також на програмі підтримки регіонів, що постраждали від війни.

6. Максимальне стимулювання ділової активності громадян, роботи малого та середнього бізнесу – зменшення податкового навантаження, кількості та обсягу адміністративних процедур.